

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประชากรของประเทศชาติให้มีความรู้ ความสามารถ ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องมีการวางพื้นฐานทางการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ ครูเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประชากรของประเทศชาติให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นผู้มีบทบาทในการจัดประสบการณ์ให้เยาวชนของชาติมีคุณลักษณะเป็นพลเมืองดี การส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถและการพัฒนาความรู้ของครู ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ประกอบกับ ในภาวะของโลกปัจจุบัน ซึ่งมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงความเจริญทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศึกษานั้น ซึ่ง การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะนำพาประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล ซึ่งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 มาตรา 81 กำหนดให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งถือว่าครูเป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาและประชาชนในชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 7 มาตรา 52 วรรคแรก ยังกำหนดไว้ว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมในการพัฒนาครูประจำการอย่างต่อเนื่อง และกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 48)

เยาวชนเป็นอนาคตของชาติ คุณภาพของเยาวชนเป็นดั่งบ่วงชีวิต อนาคตของชาติได้ทางหนึ่งเยาวชนไทยในวันนี้เป็นอย่างไรมีคุณภาพหรือมีคุณสมบัติที่มีแนวโน้มไปในทิศทางที่จะพยากรณ์ได้หรือไม่ว่าจะสามารถเชื่อมต่อการะกิจการฟื้นฟูประเทศฝ่าวิกฤตการณ์ของยุคโลกาภิวัตน์ไปสู่ความสันติสุขความยั่งยืนวัฒนาถาวรของประชากรทั่วหน้าบนพื้นฐานของความเป็นไทยในอนาคตได้

ทุกวันนี้ในทุกภาคส่วนของสังคมไทย โดยเฉพาะภาคส่วนของภาครัฐ ได้พยายามดำเนินการปฏิรูปการศึกษา และปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมุ่งหวังที่จะให้เด็กไทยมีคุณภาพ และมีคุณสมบัติในการสืบสานภารกิจการฟื้นฟู และพัฒนาประเทศดังกล่าวได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถม

ศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 1) ประกอบกับการกำหนดมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพของ ผู้ประกอบวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดให้ครูต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้สถาบันผลิตครู จัดการศึกษาเป็นพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีโอกาสได้รับการพัฒนาตามความจำเป็น โดย มอบหมายให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ (สำนักงานสภา สถาบันราชภัฏ. 2546 ก : 1)

จากการสำรวจข้อมูลจำนวนครูประจำการทั่วประเทศ พบว่ามีครูประจำการที่จะต้องเร่ง พัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ ประกอบด้วย ครูประจำการที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน 34,546 คน ครูประจำการที่มีวุฒิปริญญาตรีที่ไม่ใช่วุฒิต่างทางการศึกษา จำนวน 13,000 คน รวมทั้งสิ้น 47,546 คน (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.2546 ก : 39) สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา เป็นโครงการ 4 ปี (พ.ศ.2546 – 2549) โดยในปีงบประมาณ 2546 เริ่มเปิดรับครูประจำการที่มีวุฒินอripริญญา หรือ เทียบเท่าให้เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา)สาขาวิชาการศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ทั้งนี้การพัฒนาครูประจำการจะเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธ ศักราช 2543 ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) สาขาวิชาการศึกษา 7 โปรแกรมวิชา ประกอบด้วย โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย การศึกษาปฐมวัย ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป อุตสาหกรรมศิลป์ และธุรกิจศึกษา (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.2546 ก :43) ในการพัฒนา ประสิทธิภาพครูเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับ การกำหนดหลักสูตร และวิธีการพัฒนาให้เป็นการจัดการเรียนของครูเป็น หลัก ใช้หน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัด และสถานศึกษาเป็นฐานการพัฒนาและเป็นการ พัฒนาควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2546 ก :13) ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาครูตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปตามแนวนโยบายดังกล่าว สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารโครงการฯไว้อย่าง ชัดเจน อาทิในการบริหารจัดการโครงการฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการระดับ กระทรวง คณะอนุกรรมการดำเนินงานในระดับสถาบันราชภัฏ มีหน่วยประสานงานกลางและ หน่วยปฏิบัติการในระดับพื้นที่ กำหนดวิธีการรับนักศึกษาโดยให้หน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาข้อมูลการปฏิบัติงานและหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นดุลยพินิจชี้ขาด ของหน่วยงานต้นสังกัด ใช้หลักสูตรและการประเมินผลการศึกษาเดียวกับหลักสูตรและข้อบังคับว่า ด้วยการประเมินผลการศึกษาที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันราชภัฏ ภาคปกติ และ/หรือภาค พิเศษ ในโครงการอื่น ๆ ส่วนหลักการในการจัดการเรียนการสอนนั้น เน้นให้มีการใช้สถานศึกษา ของ ผู้เข้าศึกษาเป็นฐานของการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติงาน จัดให้สถานศึกษาของผู้เข้าศึกษา

ได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาครู จัดให้มีการเสริมความรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และไม่ให้เสียเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติในสถานศึกษาจัดให้มีอาจารย์คู่มือ (Mentor) และอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และจัดให้มีการเทียบโอนประสบการณ์ทางด้านความรู้และด้านการปฏิบัติงานของผู้เข้าศึกษา ทดแทนการลงทะเบียนเรียน รายวิชาที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ ในแง่รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเน้นให้เป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นชุดวิชาแบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ในรายวิชาใด รายวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชาที่สัมพันธ์กัน จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงในสถานศึกษาของตนเองภายใต้การนิเทศของอาจารย์ ผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา จัดสื่อเสริมความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในสถาบันราชภัฏ จัดให้มีสื่อเสริมการเรียนการสอน เช่น วัสดุทัศน (CD-ROM) โทรศัพท์และจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเนื้อหาหรือวิชาเอก ให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.2546 ก :39-55 และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ 2546 ข :1 – 19)

ในการกำหนดชุดวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ได้กำหนดแยกตามหมวดวิชาต่าง ๆ โดยในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จัดเป็น 3 ชุดวิชา, หมวดวิชาชีพครู 4 ชุดวิชา, หมวดวิชาเฉพาะด้าน โปรแกรมวิชาละ 6-7 ชุดวิชา และหมวดวิชาเลือกเสรี 1ชุดวิชา (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2546 ก : 22)

วัตถุประสงค์สำคัญของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา นอกเหนือจากการจัดโอกาสให้ครูประจำการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลายกับบุคลากรเครือข่ายของโครงการฯ แล้ว ยังกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงเกิดขึ้นกับครูที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ไว้ทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ถูกต้องเหมาะสมกับวิชาชีพ โดยให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครู มีความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนมีความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียน มีภาวะผู้นำ มีทักษะการบริหารจัดการและทักษะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีและมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวิชาชีพ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2546 ก : 2)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตและพัฒนาครู โดยมีเขตบริการรับผิดชอบ 3 จังหวัด คือ นครสวรรค์ อุทัยธานีและชัยนาทและเปิดพัฒนาครูตามโครงการดังกล่าว ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าการประเมิน ผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ได้ดำเนินการแล้วในปีการศึกษา 2546 มีประสิทธิภาพ และผู้เข้าศึกษาได้รับประโยชน์เพียงใด และเกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างไรดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการประเมินผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษา

ศึกษาปฐมวัยตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อย่างเป็นระบบ หรือด้วยกระบวนการวิจัยเชิงประเมินต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาของการเรียนการสอนของครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาของการเรียนการสอนของครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการแก้ปัญหาของการเรียนการสอนของครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. เพื่อศึกษาถึงผลของการแก้ปัญหาของการเรียนการสอนของครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ทำการสอนอยู่

ตัวแปรตาม

ผลที่นักศึกษาได้รับจากที่ได้ศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการ หมายถึง โครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การประเมินและติดตามผล หมายถึง การหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการได้เข้าศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งในการวิจัยจะเป็นการหาข้อมูลเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ปลายทางที่ครูประจำการ ผู้เข้าศึกษาตามโครงการฯ โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยได้รับ

นักศึกษาในโครงการ หมายถึง ครูผู้เข้าศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เข้าศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546 เฉพาะโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่นักศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546 เฉพาะโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย สังกัดอยู่

เพื่อนร่วมงาน หมายถึง ข้าราชการครูหรือนุเคราะห์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่นักศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สังกัด

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่นักศึกษาในโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546 เฉพาะโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ทำการสอน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบผลจากการเรียนของนักศึกษา ในโครงการพัฒนาครูประจำการ โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2546

2. ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาโครงการพัฒนาครูประจำการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในโอกาสต่อไป